

januar 27, 1999

UDKAST
til
REDEGØRELSE OM RADIOKOMMUNIKATIONSOMRÅDET
FOR
FÆRØERNE

Udvalget vedrørende teleforhold Danmark - Færøerne
November 1998

Udvalget vedrørende teleforhold Danmark - Færøerne fremlægger herved sin redegørelse om radiokommunikationsområdet for Færøerne. Redegørelsen indeholder udvalgets overvejelser omkring en ajourføring af lovgivningen på området og omkring en eventuel overdragelse af yderligere lovgivningskompetence til Færøernes Landsstyre. Udvalget anbefaler, at der iværksættes en revision og ajourføring af lovgivningen på radiokommunikationsområdet for Færøerne og af de dertil hørende regulatoriske bestemmelser. Udvalget anbefaler endvidere, at der træffes beslutning om overdragelse af radiokommunikationsområdet til landsstyret.

Redegørelsen fremsendes til Færøernes Landsstyre og Forskningsministeriet med kopi til udvalgets øvrige medlemmer: P/F Telefonverkid (herefter benævnt Føroya Tele), Tele Danmark A/S og Telestyrelsen.

Tage M. Iversen
Kommitteret, formand for udvalget
November 1998

I udvalgets behandling af redegørelsen har deltaget:

Hákun Niclasen.....	Føroya Landsstýri
Jógvan Thomsen.....	Føroya Landsstýri, Fjarskiftiseftirlitid
Andras Róin.....	Føroya Tele
Jens Reinert.....	Føroya Tele
Hjallgrím Hentze.....	Føroya Tele
Eigil Hansen.....	Tele Danmark A/S
Kirsten Bak.....	Forskningsministeriet
Tage M. Iversen.....	Telestyrelsen (formand for udvalget)
Lisbeth Christiansen.....	Telestyrelsen (sekretær for udvalget)

Fra Telestyrelsens Frekvenskontor har endvidere medvirket:

Iben Marcus-Møller
Jørgen Kragh
Pernille Springborg
Peter Madsen
Mette Killén Andersen

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning	1
2. Redegørelsens hovedpunkter og udvalgets anbefalinger	2
Modernisering af lovgrundlaget	2
Overdragelse af opgaver til Færøernes Landsstyre	3
Udvalget er nået frem til følgende anbefalinger	3
3. Det nuværende lovgrundlag	4
Oversigt over radiokommunikationsområdet	4
Lovgrundlaget i Danmark	5
Lovgrundlaget på Færøerne	6
4. Radiokommunikationsrådets opgaver, funktioner og processer	8
A. Den politiske ledelsesopgave.	8
B. Frekvensplanlægning	9
C. Frekvens- og tilladelsesadministration	9
D. Radioinspektion og kontrol	10
E. Andre opgaver i relation til radioforvaltningsområdet	10
F. Relationer til anden lovgivning	11
5. Problemstillinger omkring opgavefordeling og yderligere kompetenceoverdragelse	12
Forhold omkring den nuværende opgavefordeling	12
International koordinering og frekvensplanlægning	12
Relationer til telelovgivning og anden relevant lovgivning	12
Opgaveomfang og ressourcebehov	13
Radioforvaltningsrådets økonomi	13
6. Udvalgets overvejelser og anbefalinger	15
Om overdragelse af yderligere kompetence til Færøernes Landsstyre	15
Argumenter, der kan tale <u>for</u> en opgaveoverdragelse	15
Argumenter, der kan tale <u>mod</u> en opgaveoverdragelse	16
Udvalgets anbefalinger	16
Omkring en modernisering af lovgrundlaget for radiokommunikationsområdet	16
Udvalgets anbefaling	17

En række af de dokumenter, der har indgået i udvalgets arbejde, er samlet i en arbejdsmappe, der kan rekvireres ved henvendelse til Fjarskiftisefterlitid eller til Telestyrelsen. Der indgår heri følgende:

- I. Lov om radiokommunikation og tildeling af frekvenser (lov nr. 394 af 10. juni 1997).
- II. Forslag til lov om radiokommunikation og tildeling af radiofrekvenser samt bemærkninger (lovforslag nr. 263 af 7. maj 1997).
- III. Lov om radiokommunikation (lov nr. 210 af 6 april 1976), med dertil hørende bekendtgørelser.

1. Indledning

Redegørelsen er udarbejdet i forlængelse af den af udvalget tidligere udarbejdede redegørelse fra april 1996 om de fremtidige relationer på teleområdet mellem Færøerne og Danmark og den på baggrund heraf gennemførte danske og færøske lovgivning for teleområdet på Færøerne, hvorefter den fulde lovgivningskompetence (undtagen den maritime nød- og sikkerhedstjeneste og radiokommunikationsområdet) på teleområdet fra 1. juli 1997 er overført til landstyre.

Det fremgår af anbefalingerne i "Redegørelsen om de fremtidige relationer på teleområdet mellem Færøerne og Danmark", at *"udvalget på basis af en eventuel overdragelse af eneretten vil arbejde videre med klargøring af en række forhold der har betydning for det kommende lovgivningsarbejde. Dette vil omfatte blandt andet*

ansvar- og opgave fordeling mellem landstyre og rigsmyndighederne på teleområdet, internationale regulatoriske forhold, der har betydning for den færøske telelovgivning og det fremtidige samarbejde på teleområdet mellem Færøerne og Danmark."

Behovet for et udredningsarbejde blev forstærket af, at radiokommunikationsloven i Danmark blev grundlæggende revideret senest i 1997, mens lovgrundlaget på Færøerne fortsat er reguleret af lovbekendtgørelse nr. 210 af 6. april 1976 af lov om radiokommunikation og de dertil hørende bekendtgørelser.

Redegørelsen skal belyse de politiske, økonomiske og administrative konsekvenser for landstyre af en eventuel overtagelse af radiokommunikationsområdet og for de fremtidige relationer mellem landstyre og rigsmyndighederne på området.

I redegørelsen er endvidere belyst en række forhold, der skal indgå i en revision og ajourføring af lovgivningen for radiokommunikationsområdet på Færøerne, hvad enten der sigtes mod overdragelse af yderligere opgaver til landstyre eller ikke.

Der har i udvalgets arbejde været lagt vægt på, at såvel udvalgets orientering og konklusioner, som de af udvalget afgivne forslag og anbefalinger, har tilslutning fra alle parter i udvalget og dermed kan danne grundlag for en mellem ministeriet og landstyre koordineret tilrettelæggelse af de nødvendige lovændringer og øvrige initiativer på Færøerne og i Danmark.

2. Redegørelsens hovedpunkter og udvalgets anbefalinger

Redegørelsen er udarbejdet med henblik på at danne grundlag for en politisk stillingtagen på Færøerne og i Danmark til en eventuelt overdragelse af lovgivningskompetencen for radiokommunikationsområdet til Færøerne.

Redegørelsen behandler herudover en række aktuelle problemstillinger omkring en ajourføring af lovgivningen for radiokommunikationsområdet for Færøerne. Der er i redegørelsen tillige indeholdt en række anbefalinger omkring det fremtidige samarbejde mellem Færøernes Landsstyre og rigsmyndighederne.

Modernisering af lovgrundlaget

Der er i redegørelsen beskrevet en række forhold, der har betydning for den kommende administrationen af radiokommunikationsområdet, såvel ved overdragelse som uden overdragelse af området. De væsentligste forhold omfatter:

Rigsmyndighederne vil fortsat have ansvaret for de internationale relationer på frekvensområdet og dermed ansvaret for fastsættelsen af rammerne for den overordnede frekvensplanlægning.

Lovgrundlaget for radiokommunikationsområdet for Færøerne skal revideres og ajourføres under hensyntagen til den politiske, markedsmæssige og teknologiske udvikling på Færøerne.

I det kommende lovgivningsarbejde og i en eventuel aftale om overdragelse af lovgivningskompetence til Færøernes Hjemmestyre (jvf. nedenfor) bør der,

- fastsættes rammer for det fremtidige samarbejde mellem landsstyret og rigsmyndighederne på radiokommunikationsområdet på de områder, hvor rigsmyndighederne fortsat varetager opgaver for Færøerne;
- indgå rammer for udarbejdelse af frekvensplaner, mandater for deltagelse i det internationale telesamarbejde m.v.;
- indgå bestemmelser, der tilsikrer overensstemmelse mellem frekvens- og tilladelsesadministrationen og lovgrundlaget for telesektoren og andre relevante områder for Færøerne.
- eventuelt indgå bestemmelser om en lokal ankeinstans.

Den kommende lovgivning vil kunne baseres på, at en række teknisk/administrative opgaver (standardisering, godkendelse af udstyr m.v.) varetages af rigsmyndighederne.

ik skal nok sjældnere finde ud af at henviseertil kortet i
gudstjen

Overdragelse af opgaver til Færøernes Landsstyre

På Færøerne varetages hovedparten af opgaverne vedrørende frekvens- og tilladelsesadministration, radioinspektion samt udstedelse af certifikater i dag af lokalt personale (Radioefterlidid), der varetager disse opgaver som "entreprenør" for og på vegne af Telestyrelsen. Der antages ikke at være behov for øget indsats på disse områder.

Ved eventuel overdragelse af lovgivningskompetence på radiokommunikationsområdet vil landsstyret - ud over de opgaver der i dag varetages af Radioefterlidid - skulle overtage opgaver, der primært hører til på det centrale administrative niveau - hvor der er behov for en vis teknisk/administrativ ekspertise - i lighed med de opgaver, som landsstyret i dag varetager i forbindelse med reguleringen af telesektoren.

Løsningen af opgaverne stiller krav om, at der skal være ekspertise af forskellige art (teknisk, administrativ og juridisk) tilgængelig ved opgavernes udførelse. Disse eksperter vil normalt være fordelt på flere personer, hvilket forudsætter, at den administrative enhed, der har ansvaret for området, rummer eller har let adgang til at kunne trække på personer med de fornødne kompetencer og indsigt i området. Det har været vanskeligt for udvalget præcist at gøre op, hvilket merforbrug af ressourcer en overdragelse som beskrevet ovenfor ville medføre.

Der er i udvalget enighed om, at der ikke grundlæggende er tekniske eller andre forhold til hinder for, at der vil kunne ske en overdragelse af yderligere kompetence til landsstyret, når der måtte træffes politisk beslutning herom.

Udvalget er nået frem til følgende anbefalinger:

Udvalget anbefaler, at lovgivningskompetencen og myndighedsopgaverne på radiokommunikationsområdet overdrages til Færøernes Landsstyre, under hensyntagen til at rigsmyndighederne fortsat har ansvaret for de internationale relationer på frekvensområdet og dermed rammerne for den overordnede frekvensplanlægning.

Udvalget anbefaler, at Færøernes Landsstyre tager initiativ til et samarbejde med Forskningsministeriet for at styrke landsstyrets kompetence på radiokommunikationsområdet.

Udvalget anbefaler, at der mellem Forskningsministeriet og Landsstyret indgås en aftale om tilrettelæggelse af de for gennemførelsen heraf nødvendige politiske og lovgivningsmæssige initiativer.

3. Det nuværende lovgrundlag

Oversigt over radiokommunikationsområdet

Med den teknologiske udvikling, der stadig frembringer nye radiobaserede kommunikationsformer, og med tilkomsten af en række nye operatører på teleområdet er der i mange lande et stigende pres på udnyttelsen af radiofrekvensspektret. Radiofrekvenser er således en begrænset ressource.

I administrationen af radiofrekvensspektret skal en række politiske og administrative funktioner varetages.

Internationale frekvensaftaler

Det internationale frekvensarbejde sker på globalt plan i FN's underorganisation ITU (International Telecommunication Union) og på regionalt plan i ERC (European Radiocommunications Committee), som er en del af den europæiske post- og telekommunikationsorganisation CEPT.

Rammer for anvendelse og prioritering af frekvensressourcerne

Den forøgede efterspørgsel på radiofrekvenser medfører dels, at der må foretages en prioritering mellem, hvilke former for tjenester, man ønsker at afsætte ressourcer til, dels at der må foretages en prioritering mellem ansøgerne til tilladelser til at udbyde disse tjenester.

Metoder til håndtering af frekvensknaphed

Frekvensadministrationen var tidligere udelukkende baseret på "først-til-mølle"-princippet. Dette princip kan fortsat anvendes på områder af frekvensspektret, hvor der ikke er - eller forudses - frekvensknaphed. På områder, hvor der opstår frekvensknaphed, er der imidlertid behov for frekvensadministrative metoder, som skal være både gennemsigtige, objektive og ikke-diskriminerende.

Udstedelse af tilladelser

På baggrund af de vedtagne rammer for anvendelse og prioritering af frekvensressourcerne udstedes de konkrete frekvenstilladelser.

Tilsynsføring

Det skal overvåges, at de samlede frekvensressourcer udnyttes optimalt, herunder om der opstår behov for anvendelse af frekvensadministrative metoder.

Finansiering

Varetagelsen af alle de ovennævnte funktioner skal finansieres under en eller anden form.

I de følgende afsnit beskrives, hvorledes den danske og den færøske frekvenslovgivning fastsætter varetagelsen af de nævnte funktioner.

Lovgrundlaget i Danmark

Lovgrundlaget på radiokommunikationsområdet udgøres af lov om radiokommunikation og tildeling af radiofrekvenser (lov nr. 394 af 10. juni 1997). Denne lov er udarbejdet med baggrund i, at der er sket en fuldstændig liberalisering af teleområdet i Danmark.

Formålet med loven er at sikre en effektiv udnyttelse af de samlede radiofrekvensressourcer gennem en aktiv frekvensadministration. Frekvensadministrationen skal blandt andet fremme brugernes adgang til et bredt, varieret og billigt udbud af teleydelser samt radio- og tv-ydelser, samt skal medvirke til at sikre klare, objektive og ikke-diskriminerende rammer for konkurrencen i telesektoren.

Det internationale samarbejde forestås på Danmarks vegne af Telestyrelsen på baggrund af mandater, der er politisk forankrede gennem Forskningsministeriet. Dette gælder såvel deltagelsen i det globale ITU som i det europæiske ERC. Således fremlægger Telestyrelsen i forbindelse med ITU's afholdelse af WRC konferencer udkast til den frekvensplan, som danner basis for Danmarks deltagelse ved konferencerne. De regler, som herefter bliver fastsat i den nationale frekvensallokerings- og anvendelsesplan, er således et resultat af de internationale beslutninger, som Danmark er forpligtet til at følge.

Forskningsministeren fastsætter hvert andet år rammerne for anvendelse og indbyrdes prioritering af de samlede radiofrekvensressourcer for de efterfølgende 5 år, på baggrund af et forslag fra Telestyrelsen. Planlægningen er offentlig, idet Telestyrelsens forslag gøres til genstand for en høring i relevante branche- og forbrugerorganisationer. Den endelige frekvensallokerings- og anvendelsesplan (frekvensplanen) offentliggøres.

Loven angiver en række frekvensadministrative metoder, der tager sigte på at håndtere forskellige grader af og former for frekvensknaphed. På områder, hvor der ikke er frekvensknaphed, vil frekvenstilldeling fortsat ske på basis af "først-til-mølle"-modellen, men derudover kan følgende metoder tages i anvendelse: Offentligt udbud, administrativ omfordeling af frekvenser, krav om overgang til mere frekvenseffektive udnyttelses metoder eller teknologier, krav om begrænsning i anvendelsen og administrativ inddragelse. Herudover åbner loven mulighed for - gennem finansloven - at bruge økonomiske incitamenter til at regulere efterspørgslen på pressede frekvensområder.

For at sikre den politiske forankring ligger den endelige beslutning om anvendelsen af frekvensadministrative metoder hos forskningsministeren. Telestyrelsen udarbejder forslag til ministerens beslutning og forestår efterfølgende implementeringen heraf.

Telestyrelsen forestår udstedelsen og administrationen af frekvenstilladelser. På en række områder har man søgt at forenkle systemet ved på forhånd at tillade anvendelse af radiofrekvenser uden individuel tilladelse. Det gælder således mobiltelefoner, terminaler i andre landmobile radiosystemer, anlæg med lav effekt m.v.

Det er hensigten med radiokommunikationsloven, at enhver tilladelse til anvendelse af frekvenser gøres tidsbegrænset, således at indehaveren af en tilladelse ved periodens ophør skal aflevere en ny ansøgning, hvis aktiviteten ønskes fortsat.

Telestyrelsen er tilsynsmyndighed og har til opgave at overvåge, at de samlede frekvensressourcer udnyttes optimalt. Telestyrelsen skal således sikre, at samtlige

frekvensressourcer tages i brug i takt med, at der opstår behov for det, og at de enkelte frekvensområder fungerer optimalt. Loven giver endvidere Telestyrelsen beføjelser til at sikre, at loven og de bestemmelser, som er fastsat i medfør af loven, overholdes.

Omkostningerne til administration af lovgivningen finansieres af frekvensafgifter. Telestyrelsen opkræver en frekvensafgift hos indehavere af individuelle frekvenstilladelser for brug af de tildelte frekvenser. De samlede afgifters størrelse fastsættes årligt i finansloven. Den enkelte afgifts størrelse beregnes ud fra hvor stor en del af frekvensspektret, der beslaglægges med den enkelte tilladelse.

Lovgrundlaget på Færøerne

Lovgrundlaget for Færøerne er indeholdt i lovekendtgørelse nr. 210 af 6. april 1976 af lov om radiokommunikation. Med hjemmel i loven er der udstedt en række bekendtgørelser, som er kundgjort på Færøerne.

I 1992 vedtog Folketinget en ny lov om radiokommunikation. Der blev udarbejdet et udkast til en kongelig anordning med henblik på at sætte den nye lov i kraft for Færøerne, men udkastet opnåede ikke tilslutning fra Landsstyret, hvorfor lovgivningen på radiokommunikationsområdet for Færøernes ikke er ændret siden 1976.

Ifølge 1976-lovens § 1 må oprettelse og drift af anlæg af enhver art for radiokommunikation (radioanlæg) kun ske med tilladelse fra ministeren for offentlige arbejder (forskningsministeren). Der er således ikke overført nogen kompetence på dette område til landsstyret. Undtaget fra tilladelseskrauet er kun anlæg, der benyttes i forsvarstjeneste, samt anlæg, der alene er indrettet til modtagning af radiospredning - dvs. radio- og tv-apparater. Derimod er f.eks. mobiltelefoner ikke undtaget fra tilladelseskrauet.

Ministeren fastsætter ifølge 1976-lovens § 3, nærmere bestemmelser om vilkår for tilladelser samt om indretning og benyttelse af radioanlæg. Med denne hjemmel er der udstedt en række bekendtgørelser om blandt andet indretning og benyttelse af radiomodtagere, om radiostationer i skibe og luftfartøjer og om radioanlæg i forbindelse med landmobile radiotjenester m.v.

Opgavevaretagelse vedrørende frekvens-, tilladelsesadministration og radioinspektion foretages af lokalt personale på vegne af Telestyrelsen, mens instruksbeføjelserne på området ligger hos Telestyrelsen henholdsvis Forskningsministeriet.

Telestyrelsen har ansvaret for de internationale relationer på frekvensområdet og hermed for den overordnede frekvensplanlægning.

Der er ikke i lovgivningsgrundlaget for Færøerne angivet metoder til håndtering af eventuel frekvensknaphed. Dette betyder, at kriteriet for tildeling af frekvenser på Færøerne er "først-til-mølle" princippet. Det bemærkes imidlertid, at der ikke umiddelbart kan forventes situationer med frekvensknaphed på Færøerne, hvorfor behovet for anvendelse af frekvensadministrative metoder ikke har nogen aktuel relevans.

Kontrolbeføjelserne for Færøerne fremgår ikke af loven men af bekendtgørelse nr. 521 af 10. oktober 1974 om foranstaltninger til imødegåelse af ulovlig benyttelse af radioanlæg. Der kan på Færøerne aflægges kontrolbesøg på ethvert tidspunkt og uden retskendelse. Tilsvarende bestemmelser findes i bekendtgørelse nr. 100 af 21. marts 1985 om privatradioanlæg samt i bekendtgørelse nr. 248 af 25. april 1988 om radioanlæg i forbindelse med landmobile radiotjenester.

I § 2 i bekendtgørelse nr. 521 af 10. oktober 1974 om foranstaltninger til imødegåelse af ulovlig benyttelse af radioanlæg, pålægges sælgere af visse radioanlæg en pligt til at påse, at de der køber radioanlæggene er i besiddelse af tilladelse til oprettelse og drift af anlæggene. Der er således tale om en tilsynspligt, der er lagt ud til de der sælger visse typer radioanlæg. Denne bestemmelse er hjemlet i 1976-lovens § 4.

Varetagelsen af de ovennævnte funktioner finansieres ved hjælp af afgifter. Det fremgår af 1976-lovens § 3, stk. 2, at afgifterne fastsættes af forskningsministeren. Det bemærkes i øvrigt, at disse afgifter her været uændrede gennem mange år.

4. Radiokommunikationsområdets opgaver, funktioner og processer

Formålet med lovgivningen på radiokommunikationsområdet er ifølge den danske radiokommunikationslov § 1:

“ (...) gennem en aktiv frekvensadministration at sikre en effektiv udnyttelse af de samlede radiofrekvensressourcer. Frekvensadministrationen skal blandt andet fremme brugernes adgang til et bredt, varieret og billigt udbud af teleydelser samt radio- og tv-ydelser og medvirke til at sikre klare, objektive og ikke-diskriminerende rammer for konkurrencen i telesektoren”.

Opgaverne på radiokommunikationsområdet kan opdeles i følgende grupper:

- A. Den politiske ledelsesopgave
- B. Frekvensplanlægning
- C. Frekvens- og tilladelsesadministration
- D. Radioinspektion og kontrol
- E. Andre opgaver i relation til radioforvaltningsområdet
- F. Relationer til anden lovgivning.

Radioforvaltningsopgaver for Færøerne foretages på grundlag af Lov om radiokommunikation fra 1976 og de dertil hørende bekendtgørelser. Opgaverne på området varetages af Forskningsministeriet og Telestyrelsen, idet der dog i 1991 er indgået en aftale mellem Føroya Tele (tidligere Telefonverk Føroya Løgtings) på vegne af Færøernes Landsstyre og Generaldirektoratet for P&T/Teleinspektionen om, at Føroya Tele (Radioefterlitid) varetager en række udførende opgaver vedrørende frekvens- og tilladelsesadministration og radioinspektion på Færøerne på vegne af (idag) Telestyrelsen. Pr. 1. januar 1999 overgår Radioefterlitid til Fjarskiftiseftirlitid.

A. Den politiske ledelsesopgave.

Denne opgave varetages af Forskningsministeriet i samspil med blandt andet Telestyrelsen. De politiske ledelsesopgaver omfatter følgende områder:

1. Fastlægge de lovgivningsmæssige og organisatoriske rammer for radioforvaltningen, herunder

- Udarbejdelse af lovforslag til forelæggelse for Folketinget
- Udstedelse af regulatoriske bestemmelser (bekendtgørelser m.v.)
- Fastlæggelse af rammer for Telestyrelsens administration af området
- Forhold vedrørende finanslov, ministerbetjening m.v.
- Forhold vedrørende klagenævn
- Sekretariatsbetjening af klagenævn
- Relationer til Færøerne og Grønland på telekommunikations- og radiokommunikationsområderne.

2. Fastlægge rammer for den nationale frekvensplan, herunder fastlæggelse af mandater for deltagelse i internationale forhandlinger, og fastlæggelse af national frekvensplan efter høringsproces.

3. Forestå offentlige høringer omkring lovgivning og frekvensplaner, herunder høringsprocedurer omkring lovforslag, frekvensplaner etc, jf. ovenfor, idet forslag herom forelægges Telerådskredsen m.v., herunder Færøernes Landsstyre og Grønlands Hjemmestyre, til udtalelse.

B. Frekvensplanlægning

Denne opgave varetages af Telestyrelsen.

Opgaven omfatter udarbejdelse og løbende revision af den nationale frekvensplan samt deltagelsen i det internationale samarbejde på frekvensområdet, herunder

- Udarbejdelse af forslag til frekvensstrategi (oplæg til revision af frekvensplan)
- Udarbejdelse af frekvensplan på basis af fastsatte rammer herfor
- Udarbejdelse af forslag til mandater for deltagelse i internationale forhandlinger
- Deltagelse i internationale forhandlinger på radiokommunikationsområdet
- Varetagelse af international frekvenskoordinering (løbende, bilateral)
- EU-relationer, der har betydning for radioområdet
- Forholdet til satellitorganisationerne på frekvensområdet
- Udmøntning af radioregulatoriske bestemmelser
- Eventuelle øvrige forudsætninger for frekvensadministrationen.

C. Frekvens- og tilladelsesadministration

Handbogens Denne opgave varetages i Danmark af Telestyrelsen. Fra den 1. januar 1999 varetager Landsstyret (Radioefterlid) på Telestyrelsens vegne frekvens- og tilladelsesadministration på Færøerne på basis af rammer og retningslinier fastsat af Telestyrelsen. Telestyrelsen varetager frekvens- og tilladelsesadministration for anlæg, som etableres og drives af Føroya Tele.

Opgaven omfatter sagsbehandling i forbindelse med udstedelse af tilladelser til etablering af radioanlæg og anvendelse af frekvenser samt en række hertil knyttede funktioner, herunder

- Udstedelse af frekvenstilladelser
- Udstedelse af radiotilladelser
- Fastlæggelse af radioregulatoriske bestemmelser og vilkår
- Radioprøver og certifikater
- Oprettelse af et nationalt tilladelses- og frekvensanvendelsesregister
- Løbende overvågning af frekvensspektrums udnyttelse
- Klagebehandling
- Opkrævning af gebyrer, forslag til fastlæggelse af disse
- Sager vedrørende retsforfølgelse

Forhold vedrørende tekniske bestemmelser og typegodkendelse af udstyr
Informationsvirksomhed omkring radioforvaltningsområdet.

D. Radioinspektion og kontrol

Denne opgave udføres i Danmark af Telestyrelsen. Fra den 1. januar 1999 varetager Landsstyret (Radioefterlitid) på Færøerne denne opgave på Telestyrelsens vegne på basis af vejledninger og retningslinier fastsat af Telestyrelsen.

Opgaven omfatter en række former for kontrolvirksomhed med henblik på at sikre, at vilkår for anvendelse af udstyr og frekvenser overholdes, og at forstyrrelse af radiospektret lokaliseres og elimineres hurtigt, herunder

- Kontrol og inspektion af radioanlæg og -stationer
- Frekvensovervågningsstationer og -udstyr
- Behandling af klager over forstyrrelser og afhjælpning af disse
- Kontrol med markedsføring af radioudstyr.

E. Andre opgaver i relation til radioforvaltningsområdet

1. Det internationale samarbejde på teleområdet.

Denne opgave varetages af Telestyrelsen på basis af de herfor af Forskningsministeriet vedtagne mandater og retningslinier. Relationer til EU varetages primært af ministeriet.

Opgaven omfatter deltagelsen i det internationale telesamarbejde såvel på frekvensområdet som på en række andre områder, der tillige har betydning for frekvensplanlægning og -anvendelse (standardisering, godkendelse af udstyr, radioregulatoriske bestemmelser om udstyrs anvendelse etc.).

2. Standardisering og typegodkendelse.

Denne opgave varetages af Telestyrelsen.

Opgaven omfatter fastlæggelsen af tekniske bestemmelser for radioudstyr og de former for godkendelse, et udstyr skal opnå for lovligt at kunne tages i anvendelse. Opgaven sker stort set udelukkende i europæisk og internationalt regi.

3. Radioforvaltningsområdets økonomi.

Denne opgave varetages af Telestyrelsen i samspil med Forskningsministeriet. Opgaven har til formål at sikre, at der skaffes dækning for de omkostninger, der er i forbindelse med varetagelsen af radioforvaltningsopgaverne, herunder

- Opstilling af omkostningsbudget og -regnskab for radioområdet
- Udarbejdelse af forslag til gebyrer og afgifter
- Opkrævning af gebyrer og afgifter

4. Sagsbehandling, afgørelser og ankeinstans.

Det er præciseret i den danske lov, at Telestyrelsen er tillagt en betydelig autonomi, således at forskningsministeren er afskåret fra at involvere sig i Telestyrelsens sagsbehandling og afgørelser. Klager over Telestyrelsens afgørelser på radiokommunikationsområdet kan alene rettes til Teleklagenævnet.

Teleklagenævnet er et selvstændigt forvaltningsorgan, hvis medlemmer er udpeget af forskningsministeren, der tillige fastsætter rammer for nævnets virke på basis af de i telelovgivningen fastlagte bestemmelser. Nævnets afgørelser kan ikke ankes i det administrative system, men kan indbringes for domstolene. Forskningsministeriet stiller sekretariatsbistand til rådighed for Teleklagenævnet

Klager over sagsbehandling og afgørelser, der træffes af Telestyrelsen for Færøerne, vil med det nuværende lovgrundlag skulle rettes til Forskningsministeriet.

F. Relationer til anden lovgivning

Administrationen af radiokommunikationsområdet har en række væsentlige berøringsflader til anden lovgivning, som har betydning for såvel frekvensplanlægningen som tilladelsesadministrationen. Dette gælder primært for områder som

- Telelovgivningen (varetages af landsstyret)
- Lov om radio og fjernsyn (varetages af landsstyret)
- Lovgivning om radioforstyrrelser (varetages af landsstyret)

Dette betyder, at udstedelsen af tilladelser til oprettelse af radioanlæg og benyttelse af frekvenser skal ske under hensyntagen til, i hvilket omfang der i anden lovgivning er skabt et grundlag for at udøve telekommunikation og andre tjenester over de pågældende anlæg. Således vil meddelelse af tilladelse til oprettelse af en radiofoni- eller fjernsynssender være betinget af, at der på grundlag af lov om radio og fjernsyn er udstedt en programtilladelse til den pågældende virksomhed.

5. Problemstillinger omkring opgavefordeling og yderligere kompetenceoverdragelse

Forhold omkring den nuværende opgavefordeling

Lovgrundlaget for radioforvaltning på Færøerne er ikke ajourført i takt med den danske lovgivning og med den teknologiske og internationale udvikling på området.

Den nuværende opgavevaretagelse, hvad angår frekvens- og tilladelsesadministration og radioinspektion, tilsikrer, at borgere og virksomheder på Færøerne kan blive betjent lokalt på radioforvaltningsområdet.

International koordinering og frekvensplanlægning

Den præcisering af ansvar og opgaver omkring frekvensplanlægning og fastlæggelse af mandater for deltagelsen i det internationale telesamarbejde, som er indarbejdet i den nye danske radiokommunikationslov, vil hensigtsmæssigt kunne indarbejdes i aftalen om overdragelse af radiokommunikationsområdet for Færøerne.

*Det har
ansvar.
men kunne
antale
til ifølge*

Relationer til telelovgivning og anden relevant lovgivning

Ansaret for lovgivningen for og myndighedsudøvelsen på teleområdet er nu i fuldt omfang overdraget til landsstyret. De eneste undtagelser herfra er radiokommunikationslovgivningen (der behandles i denne redegørelse), og forhold vedrørende maritime nød- og sikkerhedstjenester, der fortsat er rigsmyndighedernes ansvar.

I Danmark er loven på området udformet under hensyntagen til bl.a. den fulde liberalisering på teleområdet. Det betyder, at der i lovens bestemmelser og de heri indeholdte procedurer er lagt vægt på aktivt at kunne stille frekvenser og frekvensbånd til rådighed for nye tjenester (som fx. indenfor mobilkommunikation) og for sådanne tjenester, som nye operatører vil efterspørge (som fx. radiokæder). Der er på visse områder i Danmark knaphed på ledige frekvenser, og loven indeholder derfor mulighed for at anvende frekvensadministrative metoder, der kan udnyttes med henblik på at påvirke efterspørgslen af frekvenser på disse områder.

På Færøerne er situationen på frekvenssituationen noget anderledes: Der er frekvenser nok til rådighed i overskuelig fremtid, og der er ikke, eller kun i beskedent omfang, etableret et lovgrundlag for liberalisering af telesektoren, der stiller store krav til frekvensudnyttelse. Der ses derfor heller ikke for nærværende behov for at inddrage frekvensadministrative metoder i lovgrundlaget.

Der er derimod behov for at få skabt overensstemmelse mellem det lovgrundlag, som radioområdet administreres efter og det lovgrundlag, som regulerer aktiviteterne på telekommunikationsområdet. Tilsvarende gælder tillige for radio- og tv-området. Ellers vil der

opstå situationer, hvor der på radiokommunikationslovens grundlag meddeles tilladelse til etablering af radioanlæg, hvis benyttelse ikke er lovlig i henhold til lovgivningen på teleområdet m.v.

Det betyder, at der i grundlaget for frekvensplanlægning og -administration skal indgå, i hvilket omfang der for de enkelte frekvensområder er fastlagt bestemmelser om

- eneret
- særrettigheder
- liberalisering
- områder, hvor tilladelsesudstedelse er betinget af anden lovgivning (radio/tv, sikkerhedstjenester for skibe, luftfart m.v)

Opgaveomfang og ressourcebehov

På Færøerne varetages hovedparten af opgaverne vedrørende frekvens- og tilladelsesadministration samt radioinspektion i dag af lokalt personale. Der antages ikke at være behov for øget indsats på disse områder.

Ved en maksimal overdragelse af yderligere opgaver vil landsstyret skulle varetage opgaver vedrørende:

- Lovgivning og bekendtgørelser for området, herunder løbende revision af disse
- Tilsyn med overholdelse af loven og administrative forskrifter
- Opstilling af rammer for radioforvaltningsvirksomheden, herunder gebyrfastsættelse
- Sager vedrørende retsforfølgelse, administrativ og juridisk bistand til radioforvaltningen
- Etablering af en ankeinstans

Tilladelsesadministration vedrørende anlæg etableret af Føroya Tele.

- Aktiv deltagelse i frekvensplanlægning (herunder markeds- og behovsudvikling)
- Bidrag til fastlæggelse af internationale forhandlingsmandater
- Tilrettelæggelse af høringsprocedurer for området
- Opbygning og ajourføring af viden om udviklingen på området.

Der er her primært tale om opgaver på det centrale administrative niveau, hvor der er behov for en vis teknisk/administrativ ekspertise, i lighed med de opgaver, som landsstyret varetager i dag i forbindelse med reguleringen af telesektoren.

Det vil være hensigtsmæssigt, at man i en ny lovgivning for området fortsat baserer sig på, at rigsmyndighederne varetager opgaverne vedrørende standardisering, udformning af tekniske bestemmelser og typegodkendelse og anden godkendelse af radioudstyr.

Radioforvaltningsområdets økonomi

Den danske lovgivning på området indebærer, at der skaffes fuld dækning gennem brugerbetalte gebyrer og afgifter af omkostningerne på radioforvaltningsområdet.

I en ny færøsk lovgivning skal der ligeledes tages stilling til om der skal tilvejebringes fuld omkostningsdækning ved brugerbetaling for Færøerne. Rigsmyndighederne vil fortsat skulle dække omkostningerne ved det internationale arbejde på området.

6. Udvalgets overvejelser og anbefalinger

Om overdragelse af yderligere kompetence til Færøernes Landsstyre

Udvalget har noteret sig, at de opgaver, der vil skulle overføres til landsstyret ved en maksimal overføring af yderligere lovgivnings- og myndighedskompetence på radiokommunikationsområdet og i respekt af rigsmyndighedernes ansvar for relationerne til udlandet og for den overordnede frekvensplanlægning, vil omfatte følgende delopgaver, der overvejende vil høre hjemme på centralt (direktorats)niveau:

- Lovgivning og bekendtgørelser for området, herunder løbende revision af disse
- Tilsyn med overholdelse af loven og administrative forskrifter
- Opstilling af rammer for radioforvaltningsvirksomheden, herunder gebyrfastsættelse
- Sager vedrørende retsforfølgelse, administrativ og juridisk support til radioforvaltningen
- Etablering af en ankeinstans

Tilladelsesadministration vedrørende anlæg etableret af Føroya Tele.

- Aktiv deltagelse i frekvensplanlægning (herunder markeds- og behovsudvikling)
- Bidrag til fastlæggelse af internationale forhandlingsmandater
- Tilrettelæggelse af høringsprocedurer for området
- Opbygning og ajourføring af viden om udviklingen på området.

Løsningen af disse opgaver vil forudsætte, at der i landsstyrets administration - i lighed med de opgaver der varetages idag på teleområdet i øvrigt - er den fornødne personaleressource og ekspertise til rådighed for løsning af opgaverne. Det skal bemærkes, at dele af de her beskrevne opgaver - ud over de der varetages af Radioefterlidid - på nuværende lovgrundlag allerede idag varetages af landsstyret.

Løsningen af opgaverne stiller krav om, at der skal være ekspertise af forskellige art (teknisk, administrativ og juridisk) tilgængelig ved opgavernes udførelse. Disse eksperter vil normalt være fordelt på flere personer, hvilket forudsætter, at den administrative enhed, der har ansvaret for områder, rummer eller har let adgang til at kunne trække på personer med de fornødne kompetencer og indsigt i området.

Udvalget har drøftet en række synspunkter om konsekvenserne for Færøerne af en overføring af lovgivnings- og myndighedskompetence på radioområdet på nuværende tidspunkt.

Argumenter, der kan tale for en opgaveoverdragelse

Ved at flytte radiokommunikationsområdet til Færøernes Landsstyre opnås, at lovgivningskompetencen samles på det samme sted som for det øvrige teleområde, radio- og fjernsynslovgivning m.v. Dette kan som udgangspunkt forenkle koordinationen mellem lovgivningsområderne, herunder ved løbende revision af disse. Dette vil især have betydning, når/hvis der tages yderligere skridt til liberalisering og indførelse af konkurrence på teleområdet i Færøerne.

Argumenter, der kan tale mod en opgaveoverdragelse

En overføring af opgaverne som skitseret vil indebære, at Færøernes Landsstyre overtager en række opgaver, som tidligere er udført af rigsmyndighederne, og dermed selv vil have ansvaret for opgaverne og herunder initiativpligten til at ajourføre det regulatoriske grundlag. Dette vil kræve, at Færøernes Landsstyre selv skal opbygge og fastholde relevante personaleressourcer/kompetence til at kunne varetage en forsvarlig sagsbehandling m.v. Den særlige ekspertise vil alternativt delvist skulle tilvejebringes eksternt.

Det færøske samfund vil med en overtagelse af opgaverne påtage sig en økonomisk omkostning, som tidligere har påhvilet rigsmyndighederne. Det har været vanskeligt for udvalget præcist at gøre op, hvilket merforbrug af ressourcer en overdragelse som beskrevet ovenfor ville medføre.

Der er i udvalget enighed om, at der ikke grundlæggende er tekniske eller andre forhold til hinder for, at der vil kunne ske en overdragelse af yderligere kompetence til landsstyret, når der måtte træffes politisk beslutning herom.

Udvalgets anbefalinger:

Udvalget anbefaler, at lovgivningskompetencen og myndighedsopgaverne på radiokommunikationsområdet overdrages til Færøernes Landsstyre, under hensyntagen til at rigsmyndighederne fortsat har ansvaret for de internationale relationer på frekvensområdet og dermed rammerne for den overordnede frekvensplanlægning.

Udvalget anbefaler, at Færøernes Landsstyre tager initiativ til et samarbejde med Forskningsministeriet for at styrke landsstyrets kompetence på radiokommunikationsområdet.

Omkring en modernisering af lovgrundlaget for radiokommunikationsområdet

Udvalget har som led i arbejdet med redegørelsen kunnet konstatere følgende:

Lovgrundlaget for radiokommunikationsområdet for Færøerne skal revideres og ajourføres under hensyntagen til den politiske, markedsmæssige og teknologiske udvikling.

Rigsmyndighederne vil fortsat have ansvaret for de internationale relationer på frekvensområdet og dermed for fastlæggelse af rammerne for den overordnede frekvensplanlægning.

De i den nye danske lov fastsatte rammer for udarbejdelse af frekvensplaner, mandater for deltagelse i det internationale telesamarbejde m.v. skal indgå som et element i kommende lovgivning på radiokommunikationsområdet for Færøerne.

12

Der skal fastsættes rammer for det fremtidige samarbejde mellem landsstyret og rigsmyndighederne på radiokommunikationsområdet på de områder, hvor rigsmyndighederne fortsat varetager opgaver for Færøerne.

Der skal i den kommende lovgivning og den hertil hørende frekvensplanlægning indgå bestemmelser, der tilsikrer overensstemmelse mellem frekvens- og tilladelsesadministrationen og lovgrundlaget for telesektoren og andre relevante områder.

Der skal tages stilling til om radioforvaltningsområdet skal etableres med fuld dækning af områdets omkostninger gennem brugerbetaling.

Tilladelses- og frekvensadministration samt radioinspektion og kontrol vil fortsat skulle varetages lokalt på Færøerne. Den kommende lovgivning bør eventuelt indeholde bestemmelser om en lokal ankeinstans.

Udvalgets anbefaling:

Udvalget anbefaler, at der mellem Forskningsministeriet og Landsstyret indgås en aftale om tilrettelæggelse af de for gennemførelsen heraf nødvendige politiske og lovgivningsmæssige initiativer.